

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

Bp. 52 / 10.03.2023

Biroul permanent al Senatului

L 143 / 20.03.2023

AVIZ

referitor la propunerea legislativă privind digitalizarea unor activități din domeniul Sănătății și securității în muncă și Apărării împotriva incendiilor

Analizând propunerea legislativă privind digitalizarea unor activități din domeniul Sănătății și securității în muncă și Apărării împotriva incendiilor (b52/08.02.2023), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/657/13.02.2023 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D152/14.02.2023,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, cu completările ulterioare, și al art. 33 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect stabilirea unor măsuri privind digitalizarea unor activități în domeniul sănătății și securității în muncă și apărării împotriva incendiilor.

Totodată, se propune completarea art. 19 din Legea nr. 307/2006 privind apărarea împotriva incendiilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare și a art. 16 din Legea sănătății și securității în muncă nr. 319/2006, cu modificările și completările ulterioare.

2. Precizăm că prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. Întrucât propunerea legislativă va avea implicații asupra bugetului de stat, este obligatorie solicitarea unei informări din partea

Guvernului, în conformitate cu dispozițiile art. 111 alin. (1) din Constituția României, republicată.

Totodată, sunt incidente prevederile art. 15 alin. (1) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la obligativitatea întocmirii unei fișe financiare, cu respectarea condițiilor prevăzute de art. 21 din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, republicată.

4. Referitor la **Expunerea de motive**, semnalăm că aceasta nu respectă structura prevăzută la art. 31 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nefiind prezentate **insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare, impactul asupra sistemului juridic** și nici informații cu privire la **consultările derulate sau la măsurile de implementare necesare**.

În acest context, semnalăm că nu este respectată exigența legislativă prevăzută la art. 6 alin. (2) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căreia „*Pentru fundamentarea noii reglementări se va porni de la **dezideratele sociale prezente și de perspectivă, precum și de la insuficiențele legislației în vigoare***”.

Așa cum vom detalia mai jos, **implicații juridice** vor exista cel puțin în ceea ce privește Codul muncii, Legea nr. 108/1999 pentru înființarea și organizarea Inspecției Muncii nr. 108/1999, Legea nr. 307/2006 privind apărarea împotriva incendiilor, Legea sănătății și securității în muncă nr. 319/2006 și Hotărârea Guvernului nr. 905/2017 privind registrul general de evidență a salariaților.

Precizăm că, potrivit considerentelor exprimate în Decizia Curții Constituționale nr. 682 din 27 iunie 2012, „*dispozițiile art. 6 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă, republicată [...], cu modificările și completările ulterioare **instituie obligația fundamentării actelor normative**. [...]. Lipsa unei fundamentări temeinice a actului normativ în discuție determină, [...], încălcarea prevederilor din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (5) [...]*”.

5. Din punctul de vedere al respectării prevederilor constituționale, semnalăm că propunerea legislativă este susceptibilă să încalce art. 45 coroborat cu art. 53 și art. 41 alin. (2) din Constituție referitoare la libertatea fundamentală economică (în sensul exercitării

unei activități economice și al posibilității restrângerii acesteia), respectiv la dreptul fundamental la protecție socială (în sensul garantării securității și sănătății în muncă a salariaților)¹.

Referitor la exercitarea unei activități economice, prin soluțiile preconizate la art. 3-5, pentru angajatori (persoane fizice sau juridice) se instituie constrângeri suplimentare lipsite de necesitate și neproporționale cu scopul urmărit, în ceea ce privește îndeplinirea obligațiilor referitoare la informarea salariaților cu privire la securitatea și sănătatea în muncă și la apărarea împotriva incendiilor.

Precizăm că, în jurisprudența sa², Curtea Constituțională a statuat că **libertatea economică** „se aplică și persoanelor juridice, în măsura în care prin intermediul acestora cetățenii își exercită un drept constituțional, iar exigențele unor drepturi sau libertăți fundamentale, spre exemplu accesul liber la justiție, libertatea individuală, dreptul de proprietate privată ori libertatea economică, se aplică și în privința persoanelor juridice. În consecință, exigențele și garanțiile rezultate din drepturile și libertățile fundamentale reglementate prin Constituție sunt aplicabile și în privința persoanelor juridice, în măsura în care conținutul lor normativ este compatibil cu natura, specificul și particularitățile care caracterizează regimul juridic al persoanei juridice”.

6. Din punctul de vedere al integrării armonioase în fondul legislativ, precizăm că soluțiile legislative preconizate, în măsura în care ar fi fost constituționale, clare, previzibile și complete, ar fi trebuit raportate la cadrul legislativ actual în domeniu și incluse în acesta, pentru respectarea exigenței de tehnică legislativă privind **asigurarea integrării organice a reglementării în sistemul legislației și a principiului unicității reglementării** în materie, prevăzute la **art. 13 și 14 alin. (1) din Legea nr. 24/2000**, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, întrucât în principal se urmărește reglementarea unor noi atribuții și responsabilități pentru Inspekția Muncii, acestea trebuiau să facă obiectul unor intervenții de modificare și/sau completare a Legii nr. 108/1999 pentru înființarea și organizarea Inspekției Muncii, cu modificările și completările ulterioare.

¹ Acest aspect va fi detaliat la un punct subsecvent din aviz.

² Decizia nr. 241/2022, paragraful 33.

De asemenea, dat fiind că aplicația Registrul Instructajelor Periodice este preconizată a fi parte componentă a Registrului general de evidență a salariaților, semnalăm că acest din urmă registru este reglementat la nivel primar prin Codul muncii (a se vedea, în special prevederile art. 34), astfel încât orice soluție normativă nouă cu privire la același aspect trebuie să îmbrace forma unor norme de modificare/completare a Codului muncii.

În plus, precizăm că în temeiul art. 34 alin. (7) din Codul muncii a fost adoptată Hotărârea Guvernului nr. 905/2017 privind registrul general de evidență a salariaților, stabilind metodologia de înființare a registrului general de evidență a salariaților și de completare și transmitere în registru a elementelor raportului de muncă.

Prin urmare, având în vedere că proiectul cuprinde la art. 1-3 texte care constituie completări sau modificări implicite ale cadrului legislativ în vigoare, orice soluție legislativă primară referitoare la registrul general de evidență a salariaților ar fi trebuit integrată în Codul muncii, iar soluțiile legislative prin care s-ar stabili noi atribuții și responsabilități pentru Inspekția Muncii ar fi trebuit incluse în Legea nr. 108/1999.

Formulăm observația și în spiritul art. 67 alin. (2) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia, „În cadrul atribuțiilor sale Consiliul Legislativ are obligația să identifice toate dispozițiile legale care au suferit evenimentele legislative implicite și să propună Parlamentului și, respectiv, Guvernului măsurile necesare de modificare, completare sau abrogare expresă a acestora”.

7. Referitor la fondul soluțiilor preconizate, semnalăm încălcarea mai multor exigențe de tehnică legislativă referitoare la claritatea, precizia și previzibilitatea reglementării, majoritatea textelor propunerii, așa cum vom arăta în cele ce urmează, fiind susceptibile să aducă atingere și principiului legalității, consacrat la art. 1 alin. (5) din Constituție - „În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie”.

În acest context, precizăm că în Decizia Curții Constituționale nr. 22/2016 s-a statuat că „**una dintre cerințele principiului respectării legilor vizează calitatea actelor normative**”, orice act normativ trebuind „**să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea**

numărându-se **previzibilitatea**, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie **suficient de clar și precis** pentru a putea fi aplicat” și că „**respectarea prevederilor Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative se constituie într-un veritabil criteriu de constituționalitate prin prisma aplicării art. 1 alin. (5) din Constituție**”.

În primul rând, precizăm că, potrivit art. 6 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, proiectul de act normativ trebuie să instituie **reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă**. De asemenea, soluțiile pe care le cuprinde noua reglementare trebuie să fie **temeinic fundamentate**, luându-se în considerare **interesul social, politica legislativă** a statului român și **cerințele corelării cu ansamblul reglementărilor interne**.

În al doilea rând, semnalăm că mai multe texte ale propunerii nu respectă prevederile art. 8 alin. (4) teza I din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia, „**Textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce**” și nici pe cele ale art. 36 alin. (1) - „**Actele normative trebuie redactate într-un limbaj și stil juridic specific normativ, concis, sobru, clar și precis, care să excludă orice echivoc**”.

Totodată, mai multe texte aduc atingere prevederilor **art. 24 alin. (1) din Legea nr. 24/2000**, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care dispun că: „**Soluțiile legislative preconizate prin proiectul de act normativ trebuie să acopere întreaga problematică a relațiilor sociale ce reprezintă obiectul de reglementare pentru a se evita lacunele legislative**”.

Aspectele evidențiate, precum și alte situații de încălcare a exigențelor de tehnică legislativă, de natură să conducă la soluții legislative lipsite de utilitate, incomplete, confuze sau chiar neconstituționale, **vor fi detaliate în continuare, cu titlu de exemplu**.

8. La art. 1 alin. (1), semnalăm lipsa de claritate și predictibilitate a normei cu privire la „**structurile de specialitate**” care vor avea obligația implementării aplicației Registrul Instructajelor Periodice, deoarece Legea nr. 108/1999 nu folosește această expresie.

Observația este valabilă pentru art. 2 alin. (1) și pentru toate situațiile similare.

De asemenea, semnalăm caracterul lacunar al soluției propuse, deoarece nu se înțelege care vor fi atribuțiile, drepturile și responsabilitățile concrete ale Inspecției Muncii, din art. 1 nerezultând dacă va constitui, gestiona sau administra noul registru.

În acest context, semnalăm că, referitor la registrul general de evidență a salariaților, la art. 34 din Codul muncii se prevede că acesta este înființat de angajator, înregistrat la autoritatea publică competentă (Inspeția Muncii), completat și transmis inspectoratului teritorial de muncă, păstrat la sediul angajatorului și accesibil online pentru salariați/foști salariați, în privința datelor care îi privesc.

Conform alin. (3) al aceluiași articol, registrul general de evidență a salariaților cuprinde elementele de identificare ale tuturor salariaților, data angajării, funcția/ocupația conform specificației Clasificării ocupațiilor din România sau altor acte normative, nivelul și specialitatea studiilor absolvite, tipul contractului individual de muncă, salariul, sporurile și quantumul acestora, perioada și cauzele de suspendare a contractului individual de muncă, perioada detașării și data încetării contractului individual de muncă.

Prin urmare, dat fiind obiectul și conținutul registrului general de evidență a salariaților, acesta **nu ar putea conține o rubrică referitoare la registrul instructajelor periodice**, însă dacă, după o atentă și documentată analiză, se consideră că un asemenea registru este necesar, iar măsura fezabilă, acesta ar putea fi constituit distinct.

Pe de altă parte, nici constituirea unui singur registru electronic **nu va fi posibilă sau indicată**, deoarece, în Registrul Instructajelor Periodice, potrivit alin. (2), se vor „evidenția” instructajele din două domenii - sănătatea și siguranța în muncă, apărarea împotriva incendiilor - dar și anumite certificate medicale.

La **alin. (2)**, în ceea ce privește actele normative invocate, precizăm că titlurile acestora sunt incorect redactate, nefiind cele publicate în Monitorul Oficial.

Totodată, în ceea ce privește trimiterile „cu normele de aplicare aferente”, semnalăm că acestea încalcă dispozițiile art. 50 alin. (2) și (3) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, lipsind, de asemenea, de predictibilitate dispozițiile propuse.

9. La **art. 2 alin. (1)**, tot cu privire la noul registru care ar urma să fie parte componentă a registrului general de evidență al salariaților, și la atribuțiile Inspecției Muncii, se arată că această instituție va asigura gratuit accesul la aplicație, fără a se preciza cui și în ce scop, textul propus având caracter lacunar.

Pe de altă parte, semnalăm caracterul confuz al **alin. (3)**, deoarece, potrivit soluției propuse, aceeași Inspecție a Muncii care asigură accesul gratuit (nu se știe cui) va beneficia de acces la „bazele de date ale Registrului Instructajelor Periodice”, logic fiind ca cel care acordă accesul la anumite date să aibă acces la acestea.

În plus, este neclar dacă noul registru va fi o aplicație sau va conține baze de date, întrucât proiectul nu se caracterizează prin unitate terminologică. Precizăm că, potrivit art. 37 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, *„În limbajul normativ aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceiași termeni”*.

10. Redactarea soluțiilor preconizate la **art. 3** este contradictorie, din textul propus la **alin. (1)** rezultând că introducerea (nu „încărcarea” sau „consemnarea”) datelor referitoare la tematici și materiale de instruire și evaluare a riscului este o posibilitate, și nu o obligație a angajatorului, dar din formularea **alin. (3)** - „Toate instructajele ... vor fi consemnate în Registrul Instructajelor Periodice” - rezultând că introducerea lor în registru va fi obligatorie, deoarece viitorul imprimă normei caracter imperativ.

De asemenea, caracterul imperativ al normei (în sensul de obligație a angajatorului) este evident în cazul textelor preconizate pentru **art. 4** prin care se introduce un alineat la art. 16 din Legea nr. 319/2006 și pentru **art. 5**, în cazul textului preconizat pentru noua literă introdusă la alin. (1) al art. 19 din Legea nr. 307/2006.

Observația este valabilă în mod corespunzător și pentru textele alin. (6) și (7) ale art. 3 referitoare la posibilitatea/obligația introducerii certificatelor medicale în registru.

La **alin. (2)**, semnalăm redactarea nespecifică stilului normativ, înțelegându-se cu dificultate faptul că se intenționează a se prevedea o exonerare de la executarea unei obligații, exceptarea raportându-se la norme, și nu la obligații.

Din textul propus pentru **alin. (4)** rezultă că nu doar angajatorul, ci și salariatul va avea obligația deținerii și folosirii semnăturii

electronice, fără a se preciza cine va suporta costul obținerii semnăturii electronice în cazul salariatului, care nu poate fi obligat la cheltuieli pentru ca angajatorul să-și aducă la îndeplinire obligațiile legale referitoare la asigurarea sănătății și securității în muncă sau la apărarea împotriva incendiilor.

În mod corect, în Legea nr. 319/2006, la art. 21 alin. (1) s-a prevăzut că „Instruirea (...) nu poate fi realizată pe cheltuiala lucrătorilor și/sau a reprezentanților acestora”.

La **alin. (5)** se folosește exprimarea incorectă din punct de vedere juridic, „după încheierea consemnării instructajului”, verbul „a încheia”, în limbaj juridic, desemnând acțiunea generatoare a unui raport juridic, care va îmbrăca forma prevăzută de lege, și nu încetarea sau finalizarea unei acțiuni.

La **alin. (6)**, având în vedere că se preconizează introducerea unor certificate medicale, prevăzute de art. 28 din Codul muncii, în Registrul Instructajelor Periodice, precizăm că certificatul medical este un document oficial emis de un medic, prin care se adeverește o anumită stare de sănătate, iar într-un registru nu poate fi introdusă decât o copie a acestuia, nu originalul, astfel încât angajatorul nu poate fi exonerat de la obligația păstrării originalului acestuia, așa cum se preconizează la alin. (7).

11. La art. 4 referitor la soluția normativă preconizată pentru **art. 16 alin. (3) din Legea nr. 319/2006**, doar în privința sistematizării, semnalăm că textul nu poate fi integrat în cuprinsul art. 16, care se referă la informațiile ce trebuie furnizate de angajator lucrătorilor cu privire la riscurile pentru securitate și sănătate în muncă, precum și măsurile și activitățile de prevenire și protecție atât la nivelul întreprinderii și/sau unității, în general, cât și la nivelul fiecărui post de lucru și/sau fiecărei funcții.

În ceea ce privește dovada efectuării instruirii suficiente și adecvate în domeniul securității și sănătății în muncă, în special sub forma de informații și instrucțiuni de lucru, specifice locului de muncă și postului, așa cum prevede art. 20, legea asupra căreia se intenționează a se interveni reglementează simplu, clar și fără echivoc la art. 21 alin. (3) și (4), că aceasta „poate fi realizată în format electronic sau pe suport hârtie în funcție de modalitatea aleasă de către angajator, stabilită prin regulamentul intern” și că „în cazul folosirii variantei în format

electronic” „trebuie să fie semnată cu semnătură electronică, semnătură electronică avansată sau semnătură electronică calificată”.

Prin urmare, **textul nou propus nu își găsește utilitate**, ci doar introduce o nouă obligație pentru angajator.

12. La **art. 5** referitor la textul propus pentru **art. 19 lit. s) din Legea nr. 307/2006**, de asemenea, semnalăm caracterul inutil al textului și, totodată, generator de obligații suplimentare pentru angajator, neproportionale cu finalitatea urmărită, aceea de a organiza apărarea împotriva incendiilor în unitatea sa.

Precizăm că obligații pentru angajator, având ca scop asigurarea pregătirii apărării împotriva incendiilor, sunt deja prevăzute la art. 19 din actul normativ de bază, inclusiv în ceea ce privește informarea și instruirea salariaților, iar la art. 45 pct. III lit. e) și pct. IV lit. d) sunt stabilite sancțiuni contravenționale pentru nerespectarea obligațiilor respective.

13. Față de observațiile formulate mai sus, întrucât propunerea legislativă conține soluții, fie lipsite de utilitate, fie generatoare de obligații suplimentare nejustificate pentru angajatori și salariați și încalcă mai multe exigențe de tehnică legislativă de natură să atragă încălcarea principiului constituțional al legalității, aceasta nu poate fi promovată în forma prezentată.

PREȘEDINTE

Florin IORDACHE

București
Nr. 215/09.03.2023

Lege privind apărarea împotriva incendiilor

¹ republicare cu renumerotare M. Of. nr. 297/17 apr. 2019
Lege privind apărarea împotriva incendiilor

² modificări prin O.U.G. nr. 80/2021 M. Of. nr. 647/30 iun. 2021
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul managementului situațiilor de urgență și al apărării împotriva incendiilor
aprobată prin L. nr. 54/2022 M. Of. nr. 253/15 mar. 2022

*modifică art. 1 alin. (2) partea introductivă, art. 1 alin. (2) lit. a) și o), art. 12, art. 17 alin. (2), art. 19 lit. i) și r), art. 23 lit. a), art. 28 alin. (1), art. 30, art. 31 alin. (1) și (3), art. 32 alin. (3), art. 33 alin. (5), art. 37, art. 44 alin. (2), art. 45 pct. II lit. b), art. 45 pct. III lit. k), art. 45 pct. V lit. b), art. 47 alin. (4), art. 48 alin. (7) lit. a), art. 49 alin. (3), art. 52;
introduce lit. b_1) la art. 1 alin. (2), lit. d_1) la art. 1 alin. (2), art. 12_1, art. 30_1 - art. 30_4, alin. (5) la art. 32, alin. (3_1) la art. 33, lit. n) la art. 45 pct. IV, pct. VII și VIII la art. 45, alin. (4) și (5) la art. 49, art. 57_1;
abrogă art. 10 alin. (2), art. 19 lit. b) și k), art. 29 alin. (3), art. 45 pct. IV lit. i), art. 46 alin. (2);
în tot cuprinsul legii, sintagma „inspectoratele pentru situații de urgență județene și al municipiului București” se va înlocui cu sintagma „inspectoratele pentru situații de urgență județene și București-Ilfov”*

Dispune republicarea cu renumerotare

³ modificări prin L. nr. 54/2022 M. Of. nr. 253/15 mar. 2022
Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2021 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul managementului situațiilor de urgență și al apărării împotriva incendiilor

aprobă O.U.G. nr. 80/2021

Legea securității și sănătății în muncă

- 1 promulgată prin D. nr. 956/2006 M. Of. nr. 646/26 iul. 2006
 Decret privind promulgarea Legii securității și sănătății în muncă
- 2 modificări prin L. nr. 51/2012 M. Of. nr. 182/21 mar. 2012 *abrogă art. 39 alin. (3)*
 Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 108/1999 pentru înființarea și organizarea Inspecției Muncii
- Dispune republicarea cu renumerotare**
- 3 modificări prin L. nr. 187/2012 M. Of. nr. 757/12 nov. 2012 *abrogă, la data de 1 februarie 2014, art. 37, art. 38, art. 42 alin. (3)*
 Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal
- Dispune republicarea cu renumerotare**
- (v. Decizia I.C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014)
- 4 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 513/2017 M. Of. nr. 578/19 iul. 2017 *constată că sintagma „consecințe deosebite” din cuprinsul dispozițiilor art. 37 alin. (2) este neconstituțională*
 Decizia nr. 513 din 4 iulie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 37 alin. (1) și (2) din Legea securității și sănătății în muncă nr. 319/2006 și art. 349 alin. (1) din Codul penal
- 5 modificări prin L. nr. 198/2018 M. Of. nr. 646/25 iul. 2018 *modifică art. 30 alin. (1) lit. d)*
 Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul asigurării pentru accidente de muncă
- 6 completat prin O.U.G. nr. 36/2021 M. Of. nr. 474/6 mai 2021 *introduce alin. (4) și (5) la art. 21*
 Ordonanță de urgență privind utilizarea semnăturii electronice în domeniul relațiilor de muncă și pentru modificarea și completarea unor acte normative
- aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 208/2021 M. Of. nr. 720/22 iul. 2021
- 7 modificări prin L. nr. 208/2021 M. Of. nr. 720/22 iul. 2021 *modifică art. 21 alin. (3) și alin. (5)*
 Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/2021 privind utilizarea semnăturii electronice avansate sau semnăturii electronice calificate, însoțite de marca temporală electronică sau marca temporală electronică calificată și sigiliul electronic calificat al angajatorului în domeniul relațiilor de muncă, și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Lege - Codul muncii

(v. Decizia I.C.C.J. nr. XL/2007 - M. Of. nr. 763/12 nov. 2007 (art. 269 alin. (1); Decizia I.C.C.J. nr. LXXVIII (78)/2007 - M. Of. nr. 553/22 iul. 2008 (art. 25 și art. 26); Decizia I.C.C.J. nr. 1/2011 - M. Of. nr. 335/16 mai 2011 (art. 38 și art. 238); Decizia I.C.C.J. nr. 6/2011 - M. Of. nr. 444/24 iun. 2011 (art. 74 alin. (1) lit. d)); Decizia I.C.C.J. nr. 4/2012 - M. Of. nr. 248/12 apr. 2012 (art. 238 alin. (1), art. 241 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 16/2012 - M. Of. nr. 817/5 dec. 2012 (art. 252 alin. (1); Decizia I.C.C.J. nr. 1/2013 - M. Of. nr. 118/1 mar. 2013); Decizia I.C.C.J. nr. 8/2014 - M. Of. nr. 138/24 feb. 2015 (art. 76 lit. b), art. 78))

- ¹ republicare cu renumerotare M. Of. nr. 345/18 mai 2011
Lege - Codul muncii
- ² completat prin L. nr. 76/2012 M. Of. nr. 365/30 mai 2012 *introduce, la 1 septembrie 2012, alin. (3) la art. 269*
Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă
- Dispune republicarea cu renumerotare**
- ³ modificări prin L. nr. 147/2012 M. Of. nr. 509/24 iul. 2012 *modifică art. 139 alin. (1)*
Lege pentru modificarea art. 139 alin. (1) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii
- ⁴ modificări prin O.U.G. nr. 44/2012 M. Of. nr. 606/23 aug. 2012 *prorogă termenul de intrare în vigoare a Legii nr. 134/2010 până la 1 februarie 201.*
Ordonanță de urgență privind modificarea art. 81 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă
aprobată prin L. nr. 206/2012 M. Of. nr. 762/13 nov. 2012
- ⁵ modificări prin L. nr. 187/2012 M. Of. nr. 757/12 nov. 2012 *la data de 1 februarie 2014, modifică art. 264, art. 265; abrogă art. 261-263*
Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal
- Dispune republicarea cu renumerotare**
- (v. Decizia I.C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014)
- ⁶ modificări prin O.U.G. nr. 4/2013 M. Of. nr. 68/31 ian. 2013 *prorogă termenul de intrare în vigoare a Legii nr. 134/2010 până la 15 februarie 2013*
Ordonanță de urgență privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe
aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 214/2013 M. Of. nr. 388/28 iun. 2013
- ⁷ modificări prin L. nr. 2/2013 M. Of. nr. 89/12 feb. 2013 *modifică art. 269 alin. (1)*
Lege privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă

- ⁸ modificări prin L. nr. 214/2013 M. Of. nr. 388/28 iun. 2013 *aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 4/2013*
 Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2013 privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe
- ⁹ modificări prin L. nr. 255/2013 M. Of. nr. 515/14 aug. 2013 *modifică, la 1 februarie 2014, art. 61 lit. b). introduce lit. c_1) la art. 52 alin. (1)*
 Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale
- Dispune republicarea cu renumerotare**
- ¹⁰ modificări prin L. nr. 77/2014 M. Of. nr. 470/26 iun. 2014 *modifică art. 251 alin. (4)*
 Lege pentru modificarea alin. (4) al art. 251 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii
- ¹¹ modificări prin L. nr. 12/2015 M. Of. nr. 52/22 ian. 2015 *modifică art. 56 alin. (1) lit. c), art. 145 alin. (2), art. 146; introduce alin. (5)-(6) la art. 16, alin. (3) și (4) la art. 92, alin. (4)-(6) la art. 145*
 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii
- ¹² modificări prin L. nr. 97/2015 M. Of. nr. 316/8 mai 2015 *modifică art. 137 alin. (1)*
 Lege pentru modificarea art. 137 alin. (1) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii
- ¹³ admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 279/2015 M. Of. nr. 431/17 iun. 2015 *art. 52 alin. (1) lit. b) teza întâi*
 Decizia nr. 279 din 23 aprilie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 52 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii
- ¹⁴ modificări prin D.C.C. nr. 279/2015 M. Of. nr. 431/17 iun. 2015 *suspendă pentru 45 zile dispozițiile art. 52 alin. (1) lit. b) teza întâi (termenul se împlinește la 1 august 2015) după care operează prevederile art. 147 din Constituție*
 Decizia nr. 279 din 23 aprilie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 52 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii
- ¹⁵ admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 814/2015 M. Of. nr. 950/22 dec. 2015 *art. 60 alin. (1) lit. g)*
 Decizia nr. 814 din 24 noiembrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 60 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii

- 16 **modificări prin** D.C.C. nr. 814/2015 M. Of. nr. 950/22 dec. 2015 *suspendă pentru o perioadă de 45 de zile dispozițiile art. 60 alin. (1) lit. g) (termenul se împlinește la 5 februarie 2016) după care operează art. 147 din Constituție*
Decizia nr. 814 din 24 noiembrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 60 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii
- 17 **modificări prin** L. nr. 57/2016 M. Of. nr. 283/14 apr. 2016 *introduce lit. g) la alin. (1) al art. 51*
Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2004 privind procedura adopției, precum și a altor acte normative
- Dispune republicarea cu renumerotare**
- 18 **admisă excepție de neconst. prin** D.C.C. nr. 261/2016 M. Of. nr. 511/7 iul. 2016 *art. 52 alin. (1) lit. a)*
Decizia nr. 261 din 5 mai 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 52 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii
- 19 **modificări prin** D.C.C. nr. 261/2016 M. Of. nr. 511/7 iul. 2016 *suspendă pentru 45 de zile dispozițiile art. 52 alin. (1) lit. a) (termenul se împlinește la 22 august 2016) după care operează prevederile art. 147 din Constituție*
Decizia nr. 261 din 5 mai 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 52 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii
- 20 **modificări prin** L. nr. 176/2016 M. Of. nr. 808/13 oct. 2016 *modifică art. 139 alin. (1)*
Lege pentru modificarea alin. (1) al art. 139 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii
- 21 **completat prin** L. nr. 220/2016 M. Of. nr. 931/18 nov. 2016 *introduce o nouă liniuță la art. 139 alin. (1),*
Lege pentru completarea alin. (1) al art. 139 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii
- 22 **modificări prin** O.U.G. nr. 53/2017 M. Of. nr. 644/7 aug. 2017 *modifică art. 16, art. 17 alin. (5), art. 119, art. 260 alin. (1) lit. e) și art. 265 alin. (2); introduce art. 15_1, lit. e_1)-e_3) și q) la art. 260 alin. (1), alin. (1_1), (4) și (5) la art. 260; abrogă art. 264 alin. (4)*
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii
aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 88/2018 M. Of. nr. 315/10 apr. 2018
- 23 **admisă excepție de neconst. prin** D.C.C. nr. 759/2017 M. Of. nr. 108/5 feb. 2018 *art.56 alin. (1) lit. c) teza a doua, prima ipoteză*
Decizia nr. 759 din 23 noiembrie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 56 alin. (1) lit. c) teza a doua, prima ipoteză din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii

- 24 **modificări prin** D.C.C. nr. 759/2017 M. Of. nr. 108/5 feb. 2018 *suspendă pentru 45 de zile dispozițiile art. 56 alin. (1) lit. c) teza a doua, prima ipoteză(termenul se împlinește la 21 mar. 2018, după care operează prevederile art. 147 din Constituție*
- Decizia nr. 759 din 23 noiembrie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 56 alin. (1) lit. c) teza a doua, prima ipoteză din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii
- 25 **completat prin** L. nr. 64/2018 M. Of. nr. 226/13 mar. 2018 *introduce o nouă liniuță la art. 139 alin. (1,*
- Lege pentru completarea alin. (1) al art. 139 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii
- 26 **modificări prin** L. nr. 88/2018 M. Of. nr. 315/10 apr. 2018 *modifică art. 15_1 lit. a) și b), art. 16 alin. (1) și (2), art. 119, art. 260 alin. (1) lit. e) și e_1)-e_3) și art. 260 alin. (1_1); introduce art. 16_1, alin. (3) la art. 139 și alin. (4)-(6) la art. 260*
- Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 53/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii
- 27 **modificări prin** L. nr. 127/2018 M. Of. nr. 491/14 iun. 2018 *modifică art. 277 alin. (2); introduce alin. (7) la art. 72*
- Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative privind personalul navigant
- 28 **admisă excepție de neconst. prin** D.C.C. nr. 387/2018 M. Of. nr. 642/24 iul. 2018 *constată că dispozițiile art. 56 alin. (1) lit. c) teza întâi sunt constituționale în măsura în care sintagma „condiții de vârstă standard” nu exclude posibilitatea femeii de a solicita continuarea executării contractului individual de muncă, în condiții identice cu bărbatul, respectiv până la împlinirea vârstei de 65 de ani*
- Decizia nr. 387 din 5 iunie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 53 alin. (1) teza întâi din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice și ale art. 56 alin. (1) lit. c) teza întâi din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii
- 29 **modificări prin** O.U.G. nr. 96/2018 M. Of. nr. 963/14 nov. 2018 *modifică art. 56 alin. (1) lit. c); introduce alin. (3) la art. 56 și alin. (1_1) și (1_2) la art. 164*
- Ordonanță de urgență privind prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative
- aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 93/2019 M. Of. nr. 354/8 mai 2019
- 30 **completat prin** O.U.G. nr. 26/2019 M. Of. nr. 309/19 apr. 2019 *introduce art. 147_1*
- Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea unor acte normative

31	modificări prin	L. nr. 93/2019 Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 96/2018 privind prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative	M. Of. nr. 354/8 mai 2019	<i>aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 96/2018 și modifică art. 56 alin. (1) lit. c); introduce alin. (4) la art. 56</i>
32	completat prin	L. nr. 153/2019 Lege pentru completarea art. 139 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 623/26 iul. 2019	<i>introduce alin. (4) la art. 139</i>
33	completat prin	L. nr. 37/2020 Lege pentru completarea art. 139 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii și a art. 94 din Legea educației naționale nr. 1/2011	M. Of. nr. 280/3 apr. 2020	<i>introduce alin. (2_1) și (3_1) la art. 139</i>
34	modificări prin	L. nr. 85/2020 Lege pentru modificarea art. 260 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 525/18 iun. 2020	<i>modifică art. 260 alin. (1) lit. i)</i>
35	modificări prin	L. nr. 151/2020 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 658/24 iul. 2020	<i>modifică art. 5 alin. (2) - (4), art. 59 lit. a); introduce alin. (5) - (9) la art. 5, lit. r) la art. 260 alin. (1)</i>
36	modificări prin	L. nr. 213/2020 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 893/30 sep. 2020	<i>modifică art. 17 alin. (6) și (7), art. 242 lit. d), art. 251 alin. (2) și (4); introduce art. 34_1, art. 231_1, alin. (1_1) la art. 251</i>
37	completat prin	L. nr. 298/2020 Lege pentru completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 1293/24 dec. 2020	<i>introduce lit. f) la art. 52 alin. (1), art. 53_1, lit. e_4) la art. 260 alin. (1)</i>
38	completat prin	O.U.G. nr. 36/2021 Ordonanță de urgență privind utilizarea semnăturii electronice în domeniul relațiilor de muncă și pentru modificarea și completarea unor acte normative	M. Of. nr. 474/6 mai 2021	<i>introduce alin. (1_1)-(1_7) la art. 16, lit. o) la art. 17 alin. (3) și alin. (3) la art. 110</i>
	aprobată cu modificări și completări prin	L. nr. 208/2021	M. Of. nr. 720/22 iul. 2021	
39	modificări prin	O.U.G. nr. 37/2021 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 474/6 mai 2021	<i>modifică art. 17 alin. (4), art. 119 alin. (2) și art. 241; introduce alin. (4_1) la art. 17</i>
	respinsă prin	L. nr. 275/2022	M. Of. nr. 961/3 oct. 2022	
	<i>ieșit din vigoare</i>			

- 40 completat prin L. nr. 138/2021 M. Of. nr. 501/13 mai 2021 *introduce alin. (6_1) la art. 34*
 Lege pentru completarea art. 34 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii
- 41 modificări prin L. nr. 208/2021 M. Of. nr. 720/22 iul. 2021 *modifică art. 16 alin. (1_1) - (1_3), (1_6) și (1_7) și art. 17 alin. (3) lit. o); introduce alin. (1_8) la art. 16; abrogă art. 16 alin. (1_4) și (1_5)*
 Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/2021 privind utilizarea semnăturii electronice avansate sau semnăturii electronice calificate, însoțite de marca temporală electronică sau marca temporală electronică calificată și sigiliul electronic calificat al angajatorului în domeniul relațiilor de muncă, și pentru modificarea și completarea unor acte normative
- 42 modificări prin O.U.G. nr. 117/2021 M. Of. nr. 951/5 oct. 2021 *modifică art. 15_1 lit. d), art. 122 alin. (1), art. 260 partea introductivă a alin. (1), art. 260 alin. (1) lit. e_3); introduce art. 15_2, lit. e_5) la art. 260 alin. (1), lit. s) la art. 260 alin. (1)*
 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii
- 43 modificări prin L. nr. 269/2021 M. Of. nr. 1076/10 nov. 2021 *modifică art. 268 alin. (1) lit. a)*
 Lege pentru modificarea Legii dialogului social nr. 62/2011 și a Legii nr. 53/2003 - Codul muncii
- 44 completat prin O.U.G. nr. 130/2021 M. Of. nr. 1202/18 dec. 2021 *introduce alin. (2_1) și (2_2) la art. 164*
 Ordonanță de urgență privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative
- 45 modificări prin O.U.G. nr. 142/2021 M. Of. nr. 1249/30 dec. 2021 *modifică art. 164 alin. (2_1) și (2_2)*
 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 110/2017 privind Programul de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii și a întreprinderilor mici cu capitalizare de piață medie - IMM INVEST ROMÂNIA, pentru modificarea Schemei de ajutor de stat pentru susținerea activității IMM-urilor în contextul crizei economice generate de pandemia COVID-19, aprobată prin art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 42/2020, pentru modificarea art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 16/2021 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 110/2017 privind Programul de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii și a întreprinderilor mici cu capitalizare de piață medie - IMM INVEST ROMÂNIA, precum și pentru modificarea și completarea Schemei de ajutor de stat pentru susținerea activității IMM-urilor în contextul crizei economice generate de pandemia COVID-19, aprobată prin art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 42/2020, precum și pentru modificarea art. 164 alin. (2_1) și (2_2) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii

Dispune republicarea cu renumerotare

- 46 modificări prin L. nr. 140/2022 M. Of. nr. 500/20 mai 2022 *modifică art. 13 alin. (4) și art. 56 alin. (1) lit. b)*
 Lege privind unele măsuri de ocrotire pentru persoanele cu dizabilități intelectuale și psihosociale și modificarea și completarea unor acte normative
- Dispune republicarea cu renumerotare**
- Dispozițiile art. 118 alin. (2) și ale art. 170 alin. (3) din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, astfel cum au fost reglementate, respectiv modificate prin prezenta lege, vor intra în vigoare la data care va fi prevăzută de legea specială privind reprezentantul personal.
- 47 modificări prin L. nr. 144/2022 M. Of. nr. 502/23 mai 2022 *modifică art. 34 alin. (3) și alin. (7); introduce alin. (5_1) și (5_2) la art. 34*
 Lege pentru modificarea și completarea art. 34 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii
- 48 modificări prin L. nr. 275/2022 M. Of. nr. 961/3 oct. 2022 *respinge O.U.G. nr. 37/2021*
 Lege privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 37/2021 pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii
- ieșit din vigoare - scos din evidență*
- 49 modificări prin L. nr. 283/2022 M. Of. nr. 1013/19 oct. 2022 *modifică art. 5 alin. (7), art. 17 alin. (3) lit. b), k), l) și n), art. 17 alin. (4), art. 18 alin. (1) lit. a), art. 19, art. 35 alin. (1), art. 111, art. 118 alin. (1), art. 145 alin. (4), art. 243 alin. (1) - (3), art. 260 alin. (1) lit. r) și art. 277; introduce alin. (3) la art. 1, lit. h) la art. 2, alin. (10) la art. 5, alin. (4) și (5) la art. 6, lit. p) și q) la art. 17 alin. (3), alin. (8) și (9) la art. 17, alin. (2_1) la art. 32, lit. m_1) la art. 39 alin. (1), lit. j) la art. 40 alin. (2), alin. (3) la art. 51, lit. c) la art. 59, lit. i) la art. 60 alin. (1), alin. (4) și (5) la art. 62, alin. (5) - (7) la art. 118, art. 152_1, art. 152_2, art. 153_1, art. 153_2, alin. (5) la art. 229, lit. j) și k) la art. 242, lit. t) și u) la art. 260 alin. (1), art. 278_1, art. 278_2 și mențiunea privind transpunerea unor directive după art. 281*
- 50 modificări prin L. nr. 26/2023 M. Of. nr. 30/11 ian. 2023 *modifică art. 34 alin. (6_1); introduce lit. s_1) la art. 260 alin. (1)*
 Lege pentru modificarea și completarea Legii Arhivelor Naționale nr. 16/1996 și a Legii nr. 53/2003 - Codul muncii

H.G. nr. 905/2017

M. Of. nr. 1005/19 dec. 2017

Hotărâre privind registrul general de evidență a salariaților